

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/41/2019
Identifikačné číslo spisu: 7118010569
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7118010569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného H. Ž. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, o dovolaní obvineného H. Ž. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Radka Timkaniča proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo 17. mája 2018, sp. zn. 4T/25/2018, na neverejnom zasadnutí konanom 15. júla 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. Ž. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo 17. mája 2018, sp. zn. 4T/25/2018, bol obvinený H. Ž. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona a § 127 ods. 3 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Za to bol podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 39 ods. 1 Trestného zákona odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona okresný súd uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť uhradiť poškodenej P. T., nar. X. F. XXXX, trvale bytom P., D. Q. č. XXXX/XX, škodu vo výške 300 (tristo) Eur.

Proti výroku o treste rozsudku okresného súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku, s odôvodnením, že k ich naplneniu malo dôjsť postupom okresného súdu, ktorý pri určovaní druhu trestu a jeho výmery

neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, hoci tak podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/70/2015) v dôsledku prijatia jeho vyhlásenia v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, t.j. že je vinný zo spáchania skutku tak, ako to bolo uvedené v obžalobnom návrhu, mal urobiť a následkom uvedeného postupovať podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, a teda z dôvodu prevažovania pomeru poľahčujúcich okolností znížiť hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, t.j. na osem rokov. Pripomenul, že vo veci konajúci súd mu, aplikujúc § 39 ods. 1 Trestného zákona, uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne.

Obvinený preto podaným dovolaním žiadal, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v súlade s dôvodmi dovolania a zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a Okresnému súdu Košice I prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného H. Ž. doručil na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Košice I a poškodenej P. T..

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice I vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného H. Ž., argumentujúc stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, vyslovila názor, že samotné priznanie obvineného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Pre zohľadnenie tejto poľahčujúcej okolnosti sa vyžaduje aktívnejšia účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch, pričom táto súčinnosť by mala byť poskytnutá orgánom prípravného konania, keďže tieto musia daný skutok objasniť. Stotožnila sa so záverom súdu prvého stupňa, že uznanie viny v zmysle § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku sa považuje iba za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona.

Na margo obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátorka poznamenala, že tento nebol v podanom dovolaní bližšie odôvodnený, pričom pripomenula, že vo veci išlo o prípad povinnej obhajoby, a preto mal obvinený už od začatia trestného stíhania obhajcu, ktorý sa zúčastňoval všetkých úkonov v rámci prípravného konania, ako aj konania na súde.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol.

Poškodená P. T. vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému dovolaniu označila napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne a spravodlivé. Zároveň uviedla, že obvinený jej doposiaľ neuhradil škodu, na zaplatenie ktorej bol napadnutým rozsudkom okresného súdu zaviazaný.

Na vyjadrenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice I obvinený reagoval vyjadrením, v ktorom zotrval na svojej právnej argumentácii vo vzťahu k otázke priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, túto podporiac odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Tdo/63/2016, i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2017, sp. zn. III. ÚS 708/2017-15.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o podanom dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku), bolo, spĺňajúc podmienky uvedené v § 373 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, podané v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), avšak neoprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 v spojení s ods. 1 Trestného poriadku), a to z nasledujúcich dôvodov:

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 17. mája 2018 (č. l. 223 až 229) vyplýva, že obvinený H. Ž. za prítomnosti svojho obhajcu urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku tak, ako je uvedený v obžalobnom návrhu (č. l. 225), v nadväznosti na ktoré okresný súd následne procesne bezchybným postupom prijal vyhlásenie obvineného o vine (č. l. 226). Po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, vysvetlení jeho významu a poučení o opravnom prostriedku sa obvinený H. Ž. vzdal práva na podanie odvolania v mene svojom, ako aj v mene oprávnených osôb, ktoré by takéto odvolanie mohli podať (č. l. 229). Procesným dôsledkom uvedeného postupu bolo okamžité nadobudnutie právoplatnosti vyhláseného rozsudku a v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožnosť napadnutia tohto rozsudku odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

V zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku možno podať dovolanie aj proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu (súdu prvého stupňa), ktorý bol vydaný po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny. V citovanom zákonnom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému takéto právo prislúcha, a preto je subjekt (oprávnenú osobu v zmysle § 369 Trestného poriadku) oprávnený na podanie dovolania v prípadoch podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku nevyhnutné vyvodit' z ďalších ustanovení Trestného poriadku. Ustanovenie § 257 ods. 5 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale je potrebné vykladať ho v súhrne s ďalšími zákonnými ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku - dovolaní, v tomto prípade v prvom rade s ustanovením § 369 ods. 2 Trestného poriadku a tiež s ustanovením § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku (R 12/2017).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že len minister spravodlivosti je osobou oprávnenou podať dovolanie proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa, proti ktorým zákon pripúšťa podať tento mimoriadny opravný prostriedok, teda proti trestnému rozkazu (v zmysle § 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku), proti rozsudku schvaľujúcemu dohodu o vine a treste (v zmysle § 334 ods. 4 Trestného poriadku), proti rozsudku po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (v zmysle citovaného § 257 ods. 5 Trestného poriadku), a, samozrejme, proti rozhodnutiam v zmysle § 371 ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku.

Ustanovenie § 369 ods. 2 Trestného poriadku neoddeliteľne nadväzuje na § 257 ods. 5 Trestného poriadku, pričom zrozumiteľne a jednoznačne vymedzuje pre subjekty oprávnené podať dovolanie (oprávnené osoby) "okruh" rozhodnutí, ktoré môžu dovolaním napadnúť. Rozširujúci výklad § 257 ods. 5 Trestného poriadku v prospech obvineného tak, že môže podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku proti rozsudku súdu prvého stupňa, neprichádza do úvahy, a to ani s odkazom na právo na spravodlivý proces. Prípadná nezákonnosť vo vyššie uvedených rozhodnutiach môže byť napravená len na podklade dovolania podaného ministrom spravodlivosti tak, ako to predpokladá § 369 ods. 1 Trestného poriadku (R 12/2017).

V pojednávaní vylučuje obvineného z okruhu osôb oprávnených podať dovolanie aj § 372 ods. 1

prvá veta Trestného poriadku, podľa ktorého oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Obvinený H. Ž. sa po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa vzdal práva podať odvolanie, a to aj za všetky oprávnené osoby. Tým deklaroval svoju spokojnosť s rozsudkom súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch. Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť podať opravný prostriedok, potom sa sám zbavil ďalších práv, ktoré mu prináležia podľa Trestného poriadku. Obvinený sa nemôže v ďalšom konaní podaním dovolania procesne účinne domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral, respektíve ak vzdaním sa práva podať opravný prostriedok výslovne vyhlásil spokojnosť s rozhodnutím súdu. V takomto prípade možno nápravu dosiahnuť len prostredníctvom ministra spravodlivosti tak, ako to už bolo konštatované vyššie.

Zhrnúc vyššie uvedené, dospel dovolací súd v zhode s ustálenou judikatúrou (R 12/2017) k záveru, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný po tom, ako obvinený urobil vyhlásenie o vine, je dovolanie síce prípustné (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku), ale môže ho podať len minister spravodlivosti, a to na podnet príslušného subjektu v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky považovať obvineného H. Ž. za osobu oprávnenú na podanie dovolania, keďže v danom prípade nešlo o rozhodnutie súdu druhého stupňa (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) a obvinený ani nevyužil právo na podanie odvolania (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.